

Bezpečnost potravin

Kdy je potravinu/pokrm bezpečná?

- * Neexistuje-li škodlivost pro zdraví z pohledu účinků
  - * Krátkodobých
  - * Dlouhodobých
  - * Na zdraví dalších generací
  - * Kumulativně toxických
- * ... a to s ohledem na zvláštní citlivosti určité skupiny strávníků
- * ... a zároveň je-li produkt vhodný k lidské spotřebě např. z důvodu rozkladu, hniloby nebo cizích příměsí

Definice bezpečnosti potravin

- * Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví
  - * obecné zásady a požadavky potravinového práva,
  - * zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin
  - * a stanoví se postupy týkající se bezpečnosti potravin

Typy zdravotních následků

- * Krátkodobé
  - * Infekční/neinfekční gastroenteritida
- * Dlouhodobé
  - * Bacilonosičství
  - * Účinky kumulativně-toxické, na zdraví dalších generací
  - * Alergie
- * Poranění

Příklad hlášení RASFF

Datum	Ohlásila země	Důvod ohlášení	Země původu výrobku
21/02/2011	V. Británie	Kousky skla v lahvích piva	Velká Británie
24/02/2011	Maďarsko	Neschválený sulfadimethoxine (3 µg/kg) v květovém medu	Česká republika
24/02/2011	Norsko	Escherichia coli O157 ve zmrazených hamburgerech	Dánsko, přes Švédsko
23/02/2011	Francie	Escherichia coli O26 ve zmrazeném mletém hovězím steaku	Irsko
22/02/2011	V. Británie	Kousky kovu v mačkaných bramborách použitých do těsta	Velká Británie
21/02/2011	Slovinsko	Kousky skla v meruňkovém džemu ve sklenici	Francie

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * **obiloviny obsahující lepek** (tj. pšenice, žito, ječmen, oves, pšenice špalda, kamut nebo jejich hybridní odrůdy) **a výrobky z nich**, s výjimkou glukosového sirupu a dextrózy z pšenice, maltodextrinů na bázi pšenice, glukosového sirupu vyrobeného z ječného škrobu a obilovin používaných k výrobě destilátů nebo lihu zemědělského původu pro lihoviny a jiné alkoholické nápoje

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * **korýši** a výrobky z nich
- * **vejce** a výrobky z nich
- * **ryby a výrobky z nich** s výjimkou rybí želatiny používané jako nosič u vitamínových nebo karotenoidních přípravků, rybí želatiny nebo vyziny používané jako čeridlo při výrobě piva a vína

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * jádra podzemnice olejné (**arašídý**) a výrobky z nich
- * **sójové boby (sója) a výrobky z nich** s výjimkou zcela rafinovaného sójového oleje a tuku, přírodní směsi tokoferolů (E306), přírodního D-alfatokoferolu, přírodního D-alfa tokoferolacetátu, přírodního D-alfa tokoferolu sukcinátu získaného ze sójových bobů, rostlinného oleje získaného z fytosterolů a esterů fytosterolů ze sójových bobů, rostlinný stanol ester vyrobený ze sterolů z rostlinného oleje ze sójových bobů

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * **mléko a výrobky z něj (včetně laktózy)** s výjimkou syrovátky používané k výrobě destilátů nebo lihu zemědělského původu pro lihoviny a jiné alkoholické nápoje a lactitolu

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * **suché skořápkové plody**, tj. mandle (*Amygdalus communis* L), lískové ořechy (*Corylus avellana*), vlašské ořechy (*Juglans regia*), kešu ořechy (*Anacardium occidentale*), pekanové ořechy (*Carya illinoiesis* (Wangenh.) K. Koch), para ořechy (*Bertholletia excelsa*), pistácie (*Pistacia vera*), ořechy makadamie a queensland (*Macadamia ternifolia*) a výrobky z nich s výjimkou suchých skořápkových plodů používaných k výrobě destilátů nebo lihu zemědělského původu pro lihoviny a jiné alkoholické nápoje

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * **celer** a výrobky z něj
- * **horčice** a výrobky z ní
- * sezamová semena (**sezam**) a výrobky z nich
- * **oxid siřičitý a siřičitany** v koncentracích vyšších než 10 mg/kg nebo 10 mg/l, vyjádřeno jako SO₂
- * **vlčí bob** (lupina) a výrobky z něj
- * **měkkýši** a výrobky z nich

Příloha č. 1 k vyhl. č. 113/2005 Sb. seznam alergenních složek

- * Pravidlo:

- * Alergenní složka uvedená v příloze č. 1 nebo jakákoli látka z ní pocházející, která byla použita při výrobě potravin a je v konečném výrobku stále obsažena, a to i ve změněné formě, se zřetelně označí názvem alergenní složky ve složení potravin.
- * Toto označení není povinné, pokud název, pod kterým je potravina prodávána, jednoznačně odkazuje na tuto alergenní složku.

Definice jakosti

- * Soubor charakteristických vlastností potraviny
- * Limity charakteristických vlastností jsou stanoveny
  - * v prováděcích vyhláškách (závazně)
  - * ve vnitřních předpisech svazů, profesních skupin

Výhody a důsledky

Nedostatečná hygiena

- * Nechtěná publicita
- * Pokuty a soudní výlohy, civilní žaloby poškozených osob
- * Zdravotní újma pro postižené osoby
- * Hmotné škody

Dobrá hygiena

- * Dobrá pověst, úspěšná léčba
- * Dobrá pracovní morálka
- * Zabránění zdravotním újmám a hmotným škodám